

32-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „TIKROSIOS VERTĖS NUSTATYMAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – apibrėžti turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatymo principus ir tvarką.
2. Šis standartas taikomas, kai kitame verslo apskaitos standarte reikalaujama arba leidžiama nustatyti ilgalaikio materialiojo, investicinio, biologinio, parduoti laikomo finansinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir finansinių įsipareigojimų tikrąją vertę ar atskleisti informaciją apie nustatytą tikrąją vertę, atlikti tikrąją vertę pagrįstus vertinimus, pavyzdžiui, nustatyti tikrąją vertę, atėmus pardavimo išlaidas, arba atskleisti informaciją apie tuos vertinimus, išskyrus 3 punkte nustatytus atvejus.
3. Šis standartas netaikomas:
 - 3.1. vertinant mokėjimo akcijomis sandorius, nes jie vertinami pagal 31-ąjį verslo apskaitos standartą „Atlygis darbuotojui“;
 - 3.2. vertinant visų rūšių nuomos, lizingo ir panaudos sandorius, nes jie vertinami pagal 20-ąjį verslo apskaitos standartą „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“;
 - 3.3. vertinant į tikrąją vertę panašia verte, kai nustatoma ne tikroji vertė, o, pavyzdžiui, pagal 9-ąjį verslo apskaitos standartą „Atsargos“ – grynoji galimo realizavimo vertė arba pagal 23-įjį verslo apskaitos standartą „Turto nuvertėjimas“ – naudojimo vertė.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. **Tikroji vertė** – suma, už kurią vertės nustatymo dieną sandorio šalys viena kitai įprastomis rinkos sąlygomis gali parduoti turtą ar paslaugas arba perleisti įsipareigojimą.

III. BENDRIEJI TIKROSIOS VERTĖS NUSTATYMO PRINCIPAI

5. Nustatydamą tikrąją vertę, įmonė turi atsižvelgti į turto arba įsipareigojimo savybes, į kurias vertės nustatymo dieną atsižvelgtų rinkos dalyviai įkainodami tą turtą arba įsipareigojimą, pavyzdžiui, turto būklę ir vietą, turto pardavimo arba naudojimo apribojimus, jei jų yra.
6. Vertės nustatymo diena vadinama diena, pagal kurios duomenis nustatoma turto ar paslaugų, arba įsipareigojimų tikroji vertė. Vertės nustatymo diena gali nesutapti su diena, kada faktiškai atliekamas turto ar paslaugų, arba įsipareigojimų vertinimas taikant bendruosius tikrosios vertės nustatymo principus, vertinimo metodus ir nustatomas tikrosios vertės patikimumo lygis.
7. Tikrąją vertę vertinama:
 - 7.1. atskiras turtas arba įsipareigojimas;
 - 7.2. turto grupė, įsipareigojimų grupė arba turto ir įsipareigojimų grupė.
8. Tikrosios vertės nustatymas grindžiamas prielaida, kad rinkos dalyviai vertės nustatymo dieną pagal to turto pardavimo arba įsipareigojimo perleidimo sandorį pasikeičia turtu arba įsipareigojimu įprastomis rinkos sąlygomis.
9. Nustatant turto arba įsipareigojimo tikrąją vertę, vertės nustatymo dieną turėtų būti atsižvelgiama į:
 - 9.1. Rinką, t. y. turto pardavimo arba įsipareigojimo perleidimo sandorius, kurie sudaromi pagrindinėje rinkoje, o jos nesant – kitoje labiausiai tinkamoje rinkoje.
 - 9.2. Prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai, veikiantys ekonomiškai naudingiausiu būdu.
 - 9.3. Kainą, už kurią vertės nustatymo dieną būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal sandorį įprastomis rinkos sąlygomis pagal 9.1 punktą pasirinktoje rinkoje nepriklausomai nuo to, ar ši kaina viešai skelbiama, ar nustatoma taikant kitą vertinimo metodą.
10. Nustatydamą pagrindinę, o jei pagrindinės nėra – kitą labiausiai tinkamą rinką, įmonė neprivalo išsamiai ištirti visų įmanomų rinkų. Pagrindinė rinka yra ta rinka, kurioje sudaromas didžiausias to turto ir įsipareigojimų perleidimo sandorių kiekis ir kurių apyvartų sumos didžiausios. Kita labiausiai tinkama yra rinka, kurioje atsižvelgiant į sandorio sudarymo ir transporto išlaidas galima užsitikrinti didžiausią gautiną sumą už parduodamą turtą ir mažiausią mokėtiną sumą už įsipareigojimų perleidimą. Tačiau, jeigu nėra tai paneigiančių aplinkybių, rinka, kurioje įmonė sudaro daugiausia sandorių dėl turto pardavimo ar įsipareigojimų perleidimo, ir yra laikoma pagrindine įmonės rinka. Jeigu pagrindinės rinkos įmonė neturi, pasirenka kitą labiausiai tinkamą rinką.
11. Nustatant prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai, veikiantys ekonomiškai naudingiausiu būdu, nereikia nustatyti konkrečių rinkos dalyvių. Svarbiausios prielaidos yra tos, kurios būtų naudojamos rinkoje įvertinant turtą ir įsipareigojimus, atsižvelgiant į jų ypatumus ir kurios yra pripažįstamos kitų rinkos dalyvių.
12. Tikroji vertė pagrindinėje (arba kitoje labiausiai tinkamoje) rinkoje, pagal kurią nustatoma turto arba įsipareigojimo kaina, dėl sandorio išlaidų nekoreguojama. Sandorio išlaidų apskaita tvarkoma pagal kitus verslo apskaitos standartus.

13. Jeigu turto vieta yra jo būdinga savybė nustatant to turto tikrąją vertę, kaina, už kurią vertės nustatymo dieną būtų parduodamas turtas pagrindinėje (arba kitoje labiausiai tinkamoje) rinkoje turi būti koreguojama dėl transporto išlaidų, jei jų būtų patirta perkeliant turtą iš jo buvimo vietos į tą rinką.

14. Tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į jos nustatymo principus, teisingai pritaikytus vertinimo metodus ir pasirinkto patikimumo lygio rodiklius.

IV. VERTINIMO METODAI TIKRAJAI VERTEI NUSTATYTI

15. Nustatant turto ir įsipareigojimų tikrąją vertę taikomi vertinimo metodai, kurie tinka konkrečiomis sąlygomis, pagal kuriuos pakanka rodiklių tikrajai vertei nustatyti ir pagal kuriuos naudojama kuo daugiau viešai skelbiamų rinkos rodiklių ir mažiau neskelbiamų rodiklių. Dėl šios priežasties viešai skelbiama kaina, už kurią vertės nustatymo dieną būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal sandorį įprastomis rinkos sąlygomis pasirinktoje rinkoje, dar vadinama rinkos kaina ir laikoma geriausiu tikrosios vertės įverčiu.

16. Reguluojamoje vertybinių popierių rinkoje prekiaujamų įmonių akcijų ir kitų finansinių priemonių tikroji vertė paprastai yra nustatoma pagal tokioje rinkoje viešai skelbiamas tokių pačių finansinių priemonių rinkos kainas. Šiuo atveju nedidelis konkrečios reguliuojamosios rinkos aktyvumas ir mažas sandorių sudarymo kiekis nėra priežastis teigti, kad reguliuojamoje rinkoje prekiaujamų tokių finansinių priemonių tikroji vertė galėtų būti patikimiau nustatoma taikant kitus vertinimo metodus.

17. Jeigu vertinamo turto ir įsipareigojimų siūloma ir prašoma kainos skelbiamos rinkoje, tai turto ir įsipareigojimų tikroji vertė turėtų būti nustatoma susidariusiame siūlomos ir prašomos kainos intervale. Turto ir įsipareigojimų tikroji vertė taip pat gali būti iš siūlomos ir prašomos kainos intervale esančių kainų apskaičiuota vidutinė rinkos kaina ar kitaip nustatyta kaina.

18. Nustatant turto ir įsipareigojimų tikrąją vertę, jei nėra viešai skelbiamos jų rinkos kainos, taikomi trys vertinimo metodai: lyginamasis (rinkos), išlaidų ir pajamų.

19. Tikroji vertė gali būti nustatoma vadovaujantis turto arba verslo vertintojų nustatyta verte, VĮ Registrų centro viešai skelbiama turto verte ir pagal įmonės patvirtintą turto vertės nustatymo (vertinimo) metodą nustatyta verte. Patikimiausia nekilnojamojo turto tikroji vertė laikoma nepriklausomų turto arba verslo vertintojų nustatyta vertė, tačiau nustatydamas žemės, pastatų ir statinių tikrąsias vertes, įmonė gali vadovautis VĮ Registrų centro skelbiama vidutine rinkos verte, jei įvykdytos visos šios sąlygos:

19.1. VĮ Registrų centro duomenų bazėje yra užregistruota vertinama žemė, pastatai, statiniai ir pastarųjų rekonstrukcija, jeigu ji buvo baigta ir į ją atsižvelgta skelbiant vidutinę rinkos vertę.

19.2. Vertinama žemė, pastatai ir statiniai neturi ypatybių, kurios galėtų daryti reikšmingą įtaką tikrajai vertei.

19.3. Vertinimas yra atliktas per paskutinius dvylika mėnesių.

20. Vertinimo metodai, pagal kuriuos nustatoma tikroji vertė, turi būti taikomi nuosekliai. Tačiau vertinimo metodą galima pakeisti arba patikslinti jo taikymą, kad būtų pasiekta geresnių vertinimo rezultatų, kurie konkrečiomis sąlygomis ar pasikeitus aplinkybėms leistų patikimiau nustatyti tikrąją vertę. Taip gali būti, pavyzdžiui, dėl kurio nors iš šių įvykių:

20.1. atsiranda naujų rinkų;

20.2. gaunama naujos informacijos;

20.3. neįmanoma gauti anksčiau naudotos informacijos;

20.4. patobulinamos vertės skaičiavimo taisyklės;

20.5. pasikeičia rinkos sąlygos.

21. Vertinimo metodo arba jo taikymo būdo pakeitimas laikomas apskaitinio įvertinimo keitimu. Tokio apskaitinio įvertinimo keitimo apskaitai taikomas 7-asis verslo apskaitos standartas „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“.

V. TIKROSIOS VERTĖS PATIKIMUMAS

22. Rodikliai, naudojami patikimai nustatyti tikrąją vertę, skirstomi į tris patikimumo lygius.

23. Pirmo patikimumo lygio rodikliai yra aktyviosiose rinkose skelbiamos tokių pačių turto arba įsipareigojimų vienetų kainos. Skelbiama kaina aktyviojoje rinkoje yra patikimiausias tikrosios vertės įrodymas. Jei tik rinkos kaina žinoma, ji be jokių koregavimų naudojama tikrajai vertei nustatyti, išskyrus 25 punkte numatytus atvejus.

24. Kadangi kai kuriais atvejais finansiniu turtu ir finansiniais įsipareigojimais gali būti keičiamasi keliose aktyviosiose rinkose, svarbiausia yra nustatyti su pirmo patikimumo lygio rodikliais susijusius dalykus:

24.1. Turto arba įsipareigojimo pagrindinę rinką arba, jei pagrindinės rinkos nėra, to turto arba įsipareigojimo kitą panašią rinką.

24.2. Ar vertės nustatymo dieną įmonė gali sudaryti sandorį dėl turto arba įsipareigojimo už tos rinkos kainą.

25. Pirmo patikimumo lygio rodikliai nekoreguojami, išskyrus šiuos atvejus:

25.1. Kai įmonė turi daug panašių (bet ne tokių pačių) turto vienetų arba įsipareigojimų, pavyzdžiui, skolos vertybinių popierių, kurie vertinami tikrąja verte ir kurių aktyviojoje rinkoje skelbiama kaina yra žinoma, tačiau gauti kiekvieno tokio atskiro turto arba įsipareigojimo skelbiamą kainą nėra lengva, t. y. dėl įmonės turimo

panašių turto vienetų arba įsipareigojimų didelio kiekio būtų sunku vertės nustatymo dieną gauti informaciją apie kiekvieno atskiro turto ar įsipareigojimo kainą.

25.2. Kai aktyviojoje rinkoje vertės nustatymo dieną skelbiama kaina neatitinka tikrosios vertės. Jai gali turėti įtakos reikšmingi įvykiai, pavyzdžiui, sandoriai rinkoje be tarpininkų, prekyba maklerių rinkoje arba pranešimai. Įmonė parengia ir nuosekliai taiko politiką, pagal kurią nustatomi įvykiai, galintys paveikti tikrosios vertės nustatymą. Tačiau jei gavus naujos informacijos skelbiama kaina koreguojama, pagal koreguotą kainą nustatyta tikroji vertė priskiriama žemesniam tikrosios vertės patikimumo lygiui.

25.3. Kai tikrajai vertei nustatyti naudojama tokio paties turto, kuriuo prekiaujama aktyviojoje rinkoje, skelbiama kaina ir tą kainą reikia koreguoti dėl tam turtui būdingų savybių. Jei turto skelbiamos kainos koreguoti nereikia, taip nustatyta tikroji vertė priskiriama pirmam tikrosios vertės patikimumo lygiui. Tačiau pakoregavus turto skelbiamą kainą, nustatyta tikroji vertė priskiriama žemesniam tikrosios vertės patikimumo lygiui.

26. Jeigu įmonė turi tam tikro turto arba įsipareigojimą ir tokiu turtu arba įsipareigojimu prekiaujama aktyviojoje rinkoje, to turto arba įsipareigojimo tikroji vertė priskiriama pirmam patikimumo lygiui ir apskaičiuojama pagal to turto arba įsipareigojimo skelbiamą kainą ir įmonės turimą tokių objektų kiekį.

27. Nefinansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė, nustatyta pagal turto vertintojų nustatytą vertę, turėtų būti priskiriama pirmam patikimumo lygiui (standarto 23–27 punktai).

28. Antro patikimumo lygio rodikliai yra kiti viešai arba neviešai skelbiami turto arba įsipareigojimo rodikliai, išskyrus skelbiamas kainas, kurios priskiriamos pirmam patikimumo lygiui.

29. Jeigu yra nustatytas turto naudingo tarnavimo laikas arba įsipareigojimo terminas, antro patikimumo lygio rodikliai turi būti skelbiami iš esmės visą to turto naudingo tarnavimo laiką arba įsipareigojimo vykdymo laiką. Antro lygio rodikliai yra:

29.1. Panašaus turto arba įsipareigojimų aktyviosiose rinkose skelbiamos kainos.

29.2. Panašaus ar tokio paties turto arba įsipareigojimų neaktyviosiose rinkose skelbiamos kainos.

29.3. Kiti skelbiami turto arba įsipareigojimų rodikliai, išskyrus skelbiamas kainas.

29.4. Rinka pagrįsti rodikliai.

30. Antro patikimumo lygio rodiklių koregavimas gali skirtis priklausomai nuo turtui arba įsipareigojimui būdingų savybių. Šios savybės yra:

30.1. Turto būklė arba vieta.

30.2. Rodiklių, susijusių su kitu turtu arba įsipareigojimu, kuriuos galima palyginti su vertinamu turtu arba įsipareigojimu (įskaitant 47 punkte apibūdintas savybes), kiekis.

30.3. Rinkų, kuriose skelbiami rodikliai, dydis arba aktyvumas.

31. Jei koreguojant antro patikimumo lygio rodiklius naudojami reikšmingi neskelbiami rodikliai, naudojant visam vertinimui svarbius koreguotus antro patikimumo lygio rodiklius nustatyta tikroji vertė gali būti priskirta trečiam tikrosios vertės patikimumo lygiui.

32. Nekilnojamojo turto tikroji vertė, nustatyta vadovaujantis VĮ Registrų centro duomenimis, turėtų būti priskiriama antram patikimumo lygiui. Jei naudojamos panašaus turto arba įsipareigojimų aktyviosiose ir neaktyviosiose rinkose skelbiamos kainos ar kiti rinka pagrįsti rodikliai, tikroji vertė turėtų būti priskiriama antram patikimumo lygiui (standarto 28–31 punktai).

33. Trečio patikimumo lygio rodikliai yra viešai neskelbiami turto arba įsipareigojimų rodikliai.

34. Pagal šiuos tikrosios vertės patikimumo lygius pirmenybė teikiama tokio paties turto arba tokių pačių įsipareigojimų aktyviosiose rinkose (pirmo patikimumo lygio rodikliai) skelbiamoms kainoms, o paskutiniai pagal svarbą yra kiti ekonominiai rodikliai ar informacija (trečio patikimumo lygio rodikliai). Jei nėra pirmo patikimumo lygio rodiklių, galima naudoti antro patikimumo lygio rodiklius. Tais atvejais, kai nėra abiejų patikimumo lygių rodiklių, naudojami žemiausio (trečio) patikimumo lygio rodikliai.

35. Nustatant tikrąją vertę, viešai neskelbiami rodikliai naudojami, jeigu trūksta svarbių skelbiamų rodiklių, todėl jie gali būti naudojami tokiais atvejais, kai turto arba įsipareigojimo rinkos aktyvumas vertės nustatymo dieną yra menkas arba rinka yra neaktyvi.

36. Kai kuriais atvejais rodikliai, naudojami nustatant turto arba įsipareigojimo tikrąją vertę, gali būti priskiriami skirtingiems tikrosios vertės patikimumo lygiams. Tokiais atvejais nustatyta tikroji vertė priskiriama tokiam pačiam tikrosios vertės patikimumo lygiui, kaip ir žemiausio lygio rodikliai, kurie yra reikšmingi visam vertinimui. Vertinant konkrečių rodiklių reikšmę visam tikrosios vertės skaičiavimo procesui ir priimant sprendimą, reikia atsižvelgti į konkrečiam turtui arba įsipareigojimui būdingas savybes. Nustatant tikrosios vertės patikimumo lygį, į koregavimus, kurie daromi siekiant atlikti tikrąją vertę pagrįstus vertinimus, t. y. į pardavimo išlaidas, kai nustatoma tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas, neatsižvelgiama.

37. Jei skelbiamus rodiklius reikia koreguoti naudojant kitus ekonominius rodiklius ar informaciją ir atlikus koregavimą nustatoma kur kas didesnė arba mažesnė tikroji vertė, tai šiuo atveju nustatyta tikroji vertė priskiriama trečiam tikrosios vertės patikimumo lygiui.

VI. TURTO VERTINIMAS TIKRĄJA VERTE

38. Nustatant nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo ir biologinio turto tikrąją vertę, atsižvelgiama į rinkos dalyvio gebėjimą panaudoti šį turtą pačiu geriausiu būdu, kad būtų gauta didžiausia ekonominė nauda, arba parduoti šį turtą kitam rinkos dalyviui, kuris jį naudotų geriausiu būdu.

39. Geriausias nefinansinio turto naudojimo būdas priklauso nuo to, koks to turto naudojimas yra fiziškai įmanomas, teisėtas ir finansiškai perspektyvus, t. y.:

39.1. Fiziškai įmanomas naudojimas priklauso nuo turto fizinių savybių, į kurias rinkos dalyviai atsižvelgtų įkainodami turtą, pavyzdžiui, nekilnojamojo turto vietos arba dydžio.

39.2. Teisėtas naudojimas priklauso nuo bet kokių turto naudojimo teisinių apribojimų, pavyzdžiui, nekilnojamojam turtui taikomo teritorijos plano, į kurį įkainodami turtą atsižvelgtų rinkos dalyviai.

39.3. Finansiškai perspektyvus naudojimas atsižvelgiant į turto pritaikymo naudoti tokiu būdu išlaidas priklauso nuo gaunamų pajamų arba pinigų srautų naudojant turtą fiziškai įmanomais ir teisėtais būdais, kad investicijos grąža atitiktų rinkos dalyvių, investuojančių į tokiu būdu naudojamą turtą, lūkesčius.

40. Siekdama išsaugoti savo konkurencingumą ar dėl kitų priežasčių, įmonė gali nuspręsti nenaudoti įsigyto turto arba jo nenaudoti geriausiu būdu. Nepaisydama to, nustatydamą nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo ir biologinio turto tikrąją vertę, įmonė turi atsižvelgti į rinkos dalyvių geriausią to turto naudojimo būdą.

41. Geriausiu nefinansinio turto naudojimo būdu grindžiamas vertinimas, kuriuo remiantis nustatoma to turto tikroji vertė, t. y.:

41.1. Geriausiu būdu naudojamą nematerialųjį, ilgalaikį materialųjį ir biologinį turtą rinkos dalyviai vertina didžiausia verte, kai toks turtas naudojamas kartu su kitu įrengtu ar kitaip pritaikytu naudoti tos pačios grupės turtu arba kartu su kitu turtu ir įsipareigojimais.

41.2. Geriausiu būdu naudojamą nematerialųjį, ilgalaikį materialųjį ir biologinį turtą rinkos dalyviai vertina didžiausia verte, kai jis naudojamas atskirai. Jei turtas geriausiu būdu naudojamas atskirai, jo tikroji vertė yra kaina, kuri būtų gauta pardavus tą turtą rinkos dalyviams, kurie jį naudotų atskirai.

42. Daugeliu atvejų sandorio kaina yra lygi tikrajai vertei. Nustatydamą, ar tikroji vertė pirminio pripažinimo metu yra lygi sandorio kainai, įmonė atsižvelgia į sandoriui ir atitinkamam turtui būdingas savybes. Sandorio kaina ir turto tikroji vertė pirminio pripažinimo metu gali skirtis, jei yra kuri nors iš šių sąlygų:

42.1. Susijusių šalių sudarytas sandoris, tačiau šio sandorio kaina gali būti naudojama kaip rodiklis tikrajai vertei nustatyti, jeigu įmonė gali įrodyti, kad sandoris sudarytas įprastomis rinkos sąlygomis.

42.2. Sandoris sudaromas nepalankiomis sąlygomis arba pardavėjas yra priverstas sutikti su sandorio kaina.

42.3. Sandorio kaina skiriasi nuo vertinamo turto tikrosios vertės. Taip gali būti, pavyzdžiui, kai tikrąją vertę vertinamas turtas yra tik viena iš sandorio dalių (pavyzdžiui, jungiant verslą), o sandoris dar apima neįtrauktas teises ir privilegijas arba sandorio sudarymo išlaidos įskaičiuotos į sandorio kainą.

42.4. Rinka, kurioje sudaromas sandoris, skiriasi nuo pagrindinės (arba kitos panašios) rinkos. Pavyzdžiui, tos rinkos gali skirtis, jeigu įmonė yra tarpininkė ir sandorius su klientais sudaro mažmeninėje rinkoje, tačiau pagrindinė (arba kita panaši) galutinio sandorio rinka yra tarpininkų rinka, kurioje sandoriai sudaromi su kitais tarpininkais.

43. Jungiant verslą, išskyrus bendro pavaldumo įmonių verslo jungimą, turtas vertinamas tikrąją verte pagal 14-ojo verslo apskaitos standarto „Verslo jungimai“ nustatytą tvarką.

VII. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR ĮMONĖS NUOSAVYBĖS VERTYBINIŲ POPIERIŲ VERTINIMAS TIKRĄJA VERTE

44. Finansinių įsipareigojimų ar įmonės savo nuosavybės vertybinių popierių vertė laikoma susijusia su aktyvioje rinkoje skelbiamomis kainomis, jei ji priklauso nuo tam tikrų vertybinių popierių tikrosios vertės arba rinkos indekso, lemiančio vertybinių popierių tikrąją vertę, pokyčio.

45. Įsipareigojimo ir įmonės nuosavybės vertybinių popierių tikrosios vertės nustatymas grindžiamas prielaida, kad įsipareigojimas ar įmonės savo nuosavybės vertybiniai popieriai yra perleidžiami kitam rinkos dalyviui tikrosios vertės nustatymo dieną. Toks įsipareigojimo ar įmonės savo nuosavybės vertybinių popierių perleidimas grindžiamas šiomis prielaidomis:

45.1. Įsipareigojimas dar nėra įvykdytas, o jį perėmęs kitas rinkos dalyvis turėtų jį įvykdyti. Vertės nustatymo dieną sandorio šalys nėra atlikusios įsipareigojimo užskaitos ar kitaip jo panaikinusios.

45.2. Įmonė savo nuosavybės vertybinių popierių dar nėra panaudojusi, o perėmęs nuosavybės vertybinius popierius kitas rinkos dalyvis įsigytų jų suteiktas teises ir pareigas. Vertės nustatymo dieną šie nuosavybės vertybiniai popieriai nėra atšaukti ar kitaip panaikinti.

46. Kai tokio paties arba panašaus įsipareigojimo ar įmonės savo nuosavybės vertybinių popierių perleidimo kainos neskelbiamos, o kita šalis turi tokį patį įsipareigojimą ar šios įmonės nuosavybės vertybinių popierių, tai įmonė nustato, kokia būtų įsipareigojimo ar nuosavybės vertybinių popierių tikroji vertė tam rinkos dalyviui, kuris vertės nustatymo dieną turi tokį patį įsipareigojimą ar įmonės nuosavybės vertybinių popierių.

47. Įsipareigojimo ar įmonės savo nuosavybės vertybinių popierių, kuriuos kita šalis valdo kaip turtą, skelbiamą kainą įmonė koreguoja tik tuo atveju, jei tas turtas turi būdingų savybių, kuriomis negalima remtis nustatant įsipareigojimo ar įmonės savo nuosavybės vertybinių popierių tikrąją vertę. Įmonė turi užtikrinti, kad apribojimas, dėl kurio to turto negalima parduoti, neturėtų poveikio turto kainai. Priežastys, kurios gali reikšti, kad skelbiamą jo kainą reikėtų koreguoti, yra šios:

47.1. Turto skelbiama kaina yra susijusi su panašiu, bet ne tokiu pačiu, kitos šalies įsipareigojimu.

47.2. Turtas ir įsipareigojimas nėra toks pats.

48. Kai tokio paties arba panašaus įsipareigojimo ar įmonės savo nuosavybės vertybinių popierių perleidimo skelbiamos kainos nėra, įmonė įsipareigojimo ar savo nuosavybės vertybinių popierių tikrąją vertę turi nustatyti tokiu pačiu vertinimo metodu kaip rinkos dalyvis, kuris turi vykdyti tą įsipareigojimą.

49. Nustatydama įsipareigojimo ar savo nuosavybės vertybinių popierių tikrąją vertę, įmonė neturi įtraukti naujų rodiklių ir dėl apribojimo, neleidžiančio perleisti tokio objekto, koreguoti kitų rodiklių. Nustatant tikrąją vertę, apribojimo perleisti įsipareigojimą ar įmonės savo nuosavybės vertybinius popierius poveikis tiesiogiai arba netiesiogiai įtraukiamas į kitus rodiklius.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

50. Šis standartas taikomas sudarant 2016 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Pagal šio standarto nuostatas turtą ir įsipareigojimus tikrąja verte įmonės vertina taikydamos perspektyvinį būdą. Standartas gali būti taikomas ir sudarant ankstesnių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.